

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Varga István ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű felperes neve (I. rendű felperes címe) I. rendű, II.rendű felperes neve (II. rendű felperes címe) II. rendű, III.rendű felperes neve (III. rendű felperes címe) III. rendű, IV.rendű felperes neve (IV. rendű felperes címe) IV. rendű, V.rendű felperes neve (V. rendű felperes címe) V. rendű, VI.rendű felperes neve (VI. rendű felperes címe) VI. rendű, VII.rendű felperes neve (VII. rendű felperes címe) VII. rendű felperesnek, dr. Pongrácz Tibor ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű alperes neve (I. rendű alperes címe) I. rendű, II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2009. április 16. napján meghozott, 19.P.22.112/2008/12. számú ítélete ellen az alperesek részéről 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja azzal, hogy a le nem rótt kereseti illetékből az I. rendű felperes 10.200 (tízezer-kettőszáz) forintot, a III. és V. rendű felperesek 4.600 - 4.600 (négyezer-hatszáz - négyezer-hatszáz) forintot, a IV. rendű felperes 11.300 (tizenegyezer-háromszáz) forintot, míg az I. rendű alperes 869.300 (nyolcszázhatvankilencezer-háromszáz) forintot köteles megfizetni a Magyar Államnak külön felhívásra.

Kötelezi az I. és II. alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felpereseknek 400.000 (négy százezer) forint + Áfa fellebbezési költséget.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 900.000 (kilenc százezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesek 2004. szeptember 15-én keresetet nyújtottak be a bírósághoz az alperesek ellen személyhez fűződő joguk megsértésének megállapítása és annak jogkövetkezményei alkalmazása iránt. Keresetüket arra alapították, hogy 2004. szeptember 2-án az I. rendű alperes, a II. rendű alperes frakcióvezetőjeként írásban valótlanul arról értesítette az Országgyűlés elnökét, hogy a felperesek aznapról - kizárás miatt - nem tagjai az ... országgyűlési képviselő csoportjának. Egyúttal azt kérte az Országgyűlés elnökétől, hogy a függetlenek között biztosítson lehetőséget számukra képviselői munkájuk további gyakorlására. 2004. szeptember 6-án az országgyűlés elnöklő alelnöke bejelentette, hogy az I. rendű alperes nyilatkozata alapján a felperesek a továbbiakban független képviselőként folytatják munkájukat. Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság 19.P.630.894/2004/32. számú rész-közbenső ítéletével megállapította, hogy az I-II. rendű alperesek azzal, hogy az I. rendű alperes a II. rendű alperes nevében eljárva az Országgyűlés elnökéhez intézett, 2004. szeptember 2-án írt levelében valótlanul állította, hogy az I-V. rendű alperesek frakciótagsága kizárás folytán megszűnt, megsértették az I-V. rendű felperesek jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogait.

Indokolásában kifejtette, hogy a kizárásra vonatkozó állítás valótlan volt és sértő tartalmat hordozott.

A Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.922/2005/4. számú részítéletével az elsőfokú bíróság rész- és közbenső ítéletét részítéletnek tekintette, és azt helybenhagyta, annak helyes indokaira tekintettel.

A Legfelsőbb Bíróság Pfv.E.20.710/2006/2. számú végzésével az alperesek jogerős részítélet elleni felülvizsgálati kérelmét elutasította. Indokolása szerint az alperesek valótlan és sértő tényt közöltek az Országgyűlés elnökével. Mivel közjogi eljárás keretében nem történt meg a bejelentés való vagy valótlan tartalmának vizsgálata, a felperesek a polgári jog szabályai szerint érvényesíthették igényüket. Azt is kifejtette a határozatban, hogy az objektív jogkövetkezmények minden elkövetővel szemben alkalmazhatók, azzal szemben is, aki a jogsértést okozta, és azzal szemben is, aki annak bekövetkeztében közrehatott. Erre tekintettel attól függetlenül, hogy az I. rendű alperes az állítást magánszemélyként vagy a II. rendű alperes képviseletében tette meg, a jogsértés objektív jogkövetkezményeiért a felelőssége a II. rendű alperessel együtt fennáll.

A felperesek az eljárás folytatása során pontosított kereseti kérelmükben elégtételadásra, nem vagyoni és vagyoni kártérítés megfizetésére kérték kötelezni az alpereseket.

Az elsőfokú bíróság 2006. december 5-én kelt 19.P.630.894/2004/63. számú ítéletével arra kötelezte az I., II. rendű alpereseket, hogy elégtétel adásaként a 32. sorszámú részítéletben foglalt marasztaló rendelkezést, valamint a jelen ítéletben foglalt marasztaló rendelkezést saját költségükön juttassák el a ...hoz nyilvános közlésre az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 8 napon belül, továbbá a megállapított jogsértésért magánlevélben fejezzék ki sajnálkozásukat az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 8 napon belül az I., II. III., IV., V., VI., VII. rendű

felpereseknek. Feljogosította az I., II., III., IV., V., VI., VII. rendű felpereseket a levél közzétételére.

Kötelezte továbbá a II. rendű alperest, hogy az I., III., IV., V. rendű alpereseknek (helyesen felpereseknek) egyenként 2 millió-2 millió-2 millió-2 millió forint tőkét, a II-VI. és VII. rendű felpereseknek pedig egyetemlegesen 2 millió forint tőkét fizessen meg 15 napon belül. Ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította, és úgy rendelkezett, hogy a képviselettel járó költségeiket a peres felek maguk viselik. A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 1.875.480 forint illetékből az I. rendű felperest 411.211 forint, a II., VI. és VII. rendű felpereseket egyetemlegesen 132.050 forint, a III. rendű felperest 124.400 forint, a IV. rendű felperest 378.420 forint, az V. rendű felperest 124.400 forint, az I. rendű alperest 52.500 forint megfizetésére kötelezte a Magyar Állam javára, külön felhívásra. A további 652.500 forint illetékről úgy rendelkezett, hogy azt a Magyar Állam viseli a II. rendű alperes illetékmentessége folytán.

A Fővárosi Ítéltábla 2007. június 21-én kelt 2.Pf.20.263/2007/7. számú részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és elégtétel adásaként arra kötelezte az I. és II. rendű alpereseket, hogy 15 napon belül saját költségükön hívjanak össze sajtótájékoztatót, melynek helyéről és időpontjáról előzetesen értesítsék a felpereseket és azon ismertessék a Fővárosi Bíróság 19.P.630.894/2004/32. számú részítéletében meghatározott jogsértést megállapító rendelkezést és egyben fejezzék ki sajnálkozásukat az általuk elkövetett jogsértésért. A II. rendű alperes által fizetendő nem vagyoni kártérítés vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta azzal, hogy a II. rendű alperes annak tőkeösszege után 2005. augusztus 1. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamata megfizetésére is köteles. Kötelezte a II. rendű alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felpereseknek összesen 450.000 forint első- és másodfokú perköltséget.

Az ezt meghaladó - a vagyoni kártérítési igényt elutasító - ítéleti rendelkezést hatályon kívül helyezte és ebben a körben az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és újabb határozat hozatalára utasította. A hatályon kívül helyezéssel érintett körben a felperesek és az alperesek fellebbezési költségét 100.000 - 100.000 forintban állapította meg. Kötelezte az I. rendű alperest, hogy az államnak külön felhívásra fizessen meg 45.000 forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket. Kötelezte továbbá az I., III., IV, V. rendű felpereseket, hogy személyenként fizessenek meg a Magyar Államnak külön felhívására 120.000 forint kereseti és fellebbezési illetéket. A II., VI., és VII. rendű felpereseket egyetemlegesen kötelezte arra, hogy az államnak külön felhívásra fizessenek meg 120.000 forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket. Az ezt meghaladó 1.200.000 forint kereseti és fellebbezési illetékről úgy rendelkezett, hogy azt a Magyar Állam viseli.

A másodfokú bíróság megítélése szerint a felperesek vagyoni kárigényét elbíráló elsőfokú ítéleti rendelkezés nem volt felülbírálnak, mert az elsőfokú bíróság helytelen jogi álláspontja miatt a tényállást nem tisztázta kellő mértékben, nem tárta fel azokat a körülményeket, amelyek a kártérítési igény érdemi elbírálásához elengedhetetlenek.

A másodfokú bíróság nem osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban a kérdésben, hogy az Országgyűlés Ügyrendi Bizottságának határozata volt az,

amelynek következtében független képviselők lettek a felperesek, és ez okozta azt, hogy a felperesek bizottsági tagsági tisztségei megszűntek. Annak eldöntése ugyanis, hogy valakit kizárnak-e a képviselőcsoportból vagy sem, a frakció döntési jogkörébe tartozik. Az Ügyrendi Bizottság ennek a kérdését már nem vizsgálja felül, pusztán a frakcióvezető bejelentése nyomán hoz arról döntést, hogy a továbbiakban a frakcióból kizárt képviselők független képviselőként lássák el tevékenységüket. A felperesekkel szembeni ügyrendi határozat kiváltó oka az I. rendű alperes szeptember 2-i levelében foglalt bejelentés volt, miszerint a kizárásuk megtörtént. Jogerős részítélet állapította meg azt, hogy ez a bejelentés valótlan tartalmú volt, így a felpereseknél bekövetkezett hátrány ezen valótlan tartalmú bejelentéssel állhat okozati összefüggésben, amennyiben a bizottsági tisztségek megszűnése erre a bejelentésre, vagyis a kizárásra vezethető vissza.

A felperesek az eljárás során az Országgyűlés Hivatalának tájékoztatásával igazolták azt, hogy tiszteletdíjuk mennyiben csökkent az I. rendű alperes nyilatkozatát követően, azonban

a perben rendelkezésre állt adatokból nem volt megállapítható, hogy ez okozati összefüggésben állt-e az I. rendű alperesi bejelentéssel. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ezen kereseti kérelem elbírálása körében az elsőfokú bíróság nem folytatta le a szükséges bizonyítási eljárást. Nem tájékoztatta a Pp. 3. § (3) bekezdésének megfelelően a felpereseket arról, hogy az igény elbírálása körében a felmerült kár igazolásán túlmenően őket terheli annak bizonyítása is, hogy a kár az I. rendű alperes levelével okozati összefüggésben keletkezett. Az egyértelműen megállapítható volt, hogy az I. rendű alperes bejelentésének következményeként a IV. rendű felperes frakcióvezető-helyettesi tisztsége azonnal megszűnt, és ebből eredően a tiszteletdíj kiesése miatt vagyoni kára merült fel. Az I. rendű felperes előadása szerint is azonnal megszűnt két tisztsége, amely szintén vagyoni hátrányt okozott számára. Azonban az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja folytán nem tisztázta a perben, hogy a ténylegesen igazolt kár és az alperesi jogellenes magatartás között akár közvetlen, akár közvetett okozati összefüggés fennáll-e. Ennek megállapításához további bizonyítás lefolytatása volt szükséges, amely meghaladta a másodfokú eljárás kereteit, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezéséről és az elsőfokú bíróság újabb eljárás lefolytatására és újabb határozat hozatalára kötelezéséről rendelkezett.

A Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.21.850/2007/13. számú ítéletével a jogerős részítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezéseit részben hatályon kívül helyezte, az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta és kötelezte az I. rendű alperest, hogy a jogerős részítéletben a felperesek javára megítélt marasztalási összeget, annak kamatát, valamint az első-és másodfokú perköltséget 15 napon belül a II. rendű alperessel egyetemlegesen fizessen meg a felpereseknek. A jogerős részítéletben foglaltak helyett kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 1.200.000 forint első- és másodfokú eljárási illetéket. Mellőzte az állam terhén maradó illetékre vonatkozó rendelkezést. Egyebekben hatályában fenntartotta a jogerős részítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezéseit. Kötelezte az alpereseket, hogy 15 nap alatt egyetemlegesen fizessenek meg a felpereseknek

összesen 150.000 forint felülvizsgálati eljárási költséget, és az I. rendű alperes térítsen meg az államnak felhívásra 300.000 forint csatlakozó felülvizsgálati eljárási illetéket. Az ezt meghaladó le nem rótt 600.000 forint felülvizsgálati eljárási illetékről úgy rendelkezett, hogy az állam viseli.

A Legfelsőbb Bíróság kifejtette határozatában, hogy az alperesek közösen okozták a felperesek kárát, ezért, mint együttes károkozók a Ptk. 344. § (1) bekezdése alapján egyetemlegesen felelnek a felpereseknek okozott kárért. Megállapította, hogy az alperesek által a felperesekkel szemben elkövetett jogsértés miatt esetlegesen bekövetkezett vagyoni kárért is egyetemlegesen felelnek az alperesek.

A vagyoni kártérítés körében megismételt eljárásban az I. rendű felperes 6.034.000 forint megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket, amely összeg 2004. november és 2006. május között 19 hónapra 80%-os pótlék és 20 hónapra 80%-os ... bizottsági pótlék figyelembevételével került kiszámításra.

A néhai ... jogutódai, a II., VI. és VII. rendű felperesek 2004. október és 2006. május között 20 hónapra számított ... bizottsági pótlékra tartottak igényt, amely 40%-os volt, így a képviselői alapidj alapján 1.584.000 forint összeget tett ki.

A III. rendű felperes 2005. január és 2006. május között 17 hónapra 40%-os ... bizottsági pótlék figyelembevételével összesen 1.346.000 forint kártérítésre tartott igényt.

A IV. rendű felperes 5.660.670 forint megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket, amely közel 21 havi ... pótlékból, és a ... bizottsági tagság után járó 40%-os pótlék elmaradásából állt.

Az V. rendű felperes 1.346.000 forint megfizetésében kérte marasztalni az alpereseket 17 hónapra számítottan a ... bizottsági 40%-os pótdíja alapján.

A felperesek a kártérítés után járó késedelmi kamatok megfizetésére is kérték kötelezni az alpereseket.

A felperesek előadták, hogy a parlamenti tisztségek, bizottsági helyek elosztásáról a pártok frakciói rendelkeznek, ez kizárólag a képviselőcsoportokat érintheti. A bizottsági helyek elosztásának újratárgyalása során 2004. decemberében szűntek meg a bizottsági tisztségek. Amennyiben a jogerős ítéletben megállapított jogsértő alperesi magatartásra nem kerül sor, tisztségeik folytán a keresetükben igényelt jövedelmet érték volna el.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Álláspontjuk szerint a bizottsági tagságok megszűnése és az alperesek eljárása között nem áll fenn okozati összefüggés. Hivatkoztak arra, hogy a felpereseket nem illette meg alanyi jogosultság a bizottsági tisztségek tekintetében, a frakció jogosultsága volt, hogy bizottsági tagságukat megszünteti.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás lefolytatását követően meghozott 19.P.22.112/2008/12. számú ítéletével kötelezte az I-II. rendű alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg 15 napon belül az I. rendű felperesnek 6.033.600 forint tőkét, a II. és VI. és VII. rendű felperesnek egyetemlegesen 1.584.000 forint tőkét, valamint ezen összegek után 2005. augusztus 15. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző napon érvényes jegybanki

alapkamatát, továbbá a III. rendű felperesnek 1.346.000 forint tőkét, a IV. rendű felperesnek 5.468.000 forint tőkét, az V. rendű felperesnek 1.346.000 forint tőkét, valamint ezen összegek után 2005. szeptember 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző napon érvényes jegybanki alapkamatát.

Kötelezte az I-II. rendű alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az I-VII. rendű felperesi képviselő részére 800.000 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította. A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 975.865 forint illetékből az I. rendű alperest 947.720 forint, a IV. rendű felperest 11.520 forint, a III. rendű felperest 2.790 forint, míg az V. rendű felperest 4.640 forint illeték megfizetésére kötelezte a Magyar Állam javára, külön felhívásra.

Az ítélet indokolásában megállapította a korábbi jogerős ítéletek alapján, hogy a felperesek illetve jogelődjük esetében a kizárás jogellenes volt, ami megalapozza a Ptk. 339. § (1) bekezdésének alkalmazását. A felperesek szóbeli nyilatkozataikkal, előkészítő iratukkal és mellékleteivel igazolták azt, hogy a bizottsági tagságok megszűnése és az ezzel járó jövedelemveszteség okozati összefüggésben áll. Megállapította, hogy a felperesek frakciótagságának megszűnése nyomán az Országgyűlésben - több lépcsőben - a bizottsági tagságokat újraosztották, illetve az I. rendű felperes esetében azban betöltött tisztsége azért szűnt meg, mert ott csak a frakciók képviselője vállalhat tisztséget. A felperesek kimutatták a fennmaradó tisztségeket és az utánuk járó javadalmazást, az Országgyűlés Hivatala iratában rögzítette tételesen a térítések nagyságát és összegszerűségét. Mindezek alapján megállapította, hogy valamennyi volt ...-es képviselő vonatkozásában a bizottsági tagság megszűnése okozati összefüggésbe volt hozható a frakcióból való kizárással, ahogyan a IV. rendű felperes esetében is a ... tisztség megszűnése egyértelműen kapcsolódott a frakciótagság megszűnéséhez. A felperesek alappal hivatkoztak arra, hogy jogellenes kizárásuk folytán frakcióbeli jogaikat nem tudták gyakorolni, így a tisztségek betöltése tekintetében ki voltak zárva a döntésből. Az ... frakciója létszámának csökkentése váltotta ki azt a helyzetet, hogy 2004. decemberében az Országgyűlés akkori frakcióinak újra kellett szabályozni a bizottsági tagságokat. A bizottsági tagságok megszűnésével tehát a felpereseket vagyoni veszteség érte, az elmaradt pótdíjak összegének megfelelően. Kármegosztásnak vagy kárenyhítési kötelezettség vizsgálatának nem volt helye, mivel a bizottsági helyek újraelosztása érdemben a felperesektől független döntés volt. Az I. rendű felperes tisztsége aznál azért szűnt meg, mert a frakció új tagot állított, azonban az új választásra azért került sor, mert az I. rendű felperes jogellenes kizárása után független státuszba került és így ezt a tisztséget nem tölthette be a továbbiakban. Tehát az okozati összefüggést ebben a tekintetben is megállapította az elsőfokú bíróság. A Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati döntésére tekintettel az I-II. rendű alperes egyetemlegesen tartozik az okozott kárért felelősséggel, így az I. rendű alperes tartozik az illetékkötelezettség megfizetésére abban a körben, ahol az illeték az alperesi oldal terhére esik.

A felperesek vagyoni kárát a következők szerint állapította meg.

Az I. rendű felperes tekintetében 2004. november és 2006. május között 19 hónapra számítottan 80%-os ... pótlék, valamint 2004. októbere és 2006. májusa között 80%-

os ... bizottsági pótlék volt figyelembe vehető. Az így kapott összeg a 198.000 forintos képviselői alapidíjjal számolva, ahol a 80%-os pótlék 158.400 forintot tett ki 6.192.000 forint 20 hónapra, de az első hónap tekintetében le kell ebből vonni 158.400 forintot, mivel ezt az összeget 2004. október 31-ig az I. rendű felperes megkapta. Az így megkapott összeg helyesen 6.033.600 forint, amelynek megfizetésére egyetemlegesen kötelezte az alpereseket az I. rendű felperes javára. A néhai ... jogutódai, a II., VI. és VII. rendű felperesek vonatkozásában a ... bizottsági pótlék tekintetében jogosultak vagyoni kártérítésre, ennek mértéke 2004. október és 2006. május között 20 hónapra havi 40%-os pótlékkal 79.200 forinttal, összesen 1.584.00 forint, amelynek megfizetésére a jogutódok felé egyetemlegesen kötelezte az alpereseket.

A III. rendű felperesnek 2005. január és 2006. május közötti 17 hónapra számított ... Bizottságban betöltött tisztséghez kapcsolódó 40%-os pótdíj elmaradása merült fel kárként, amely havi 79.200 forinttal számolva összesen 1. 346.000 forint.

A IV. rendű felperes esetében a ... 100%-os pótlék 2004. szeptember 6-ról 2004. szeptember 30-ig 162.000 forint volt, az ezt követő 20 hónapra a 100%-os mértékű pótlék összege 20×198.000 forint, tehát 3.960.000 forint. 2005. januártól 2006. májusig a ... Bizottságban a 40%-os pótdíj havi összege 79.200 forint, ez 17 hónapra számítva összesen 1.346.000 forint. Tehát a IV. rendű felperes elmaradt jövedelme összesen 5.468.000 forint volt. Az ezt meghaladó részben a keresetet elutasította.

Az V. rendű felperes tekintetében 17 havi bizottsági pótdíj maradt el, amely havonta 79.200 forintot tett ki, így 1.346.400 forint a pontos összeg, azonban az V. rendű felperes 1.346.000 forintba tartott igényt, ugyanez volt a helyzet a III. rendű felperes esetében is, ezért ezen összeg megfizetésére kötelezte az alpereseket.

Az alperesek kamatfizetési kötelezettségét a Ptk. 301. § (1) bekezdésére alapította. A perköltség viseléséről az elsőfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint határozott.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperesek éltek fellebbezéssel, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérték azzal, hogy a másodfokú bíróság adjon iránymutatást az elsőfokú bíróságnak, hogy amennyiben a felperesek az általuk jogellenesnek tartott magatartás és a kár közötti direkt okozati összefüggést nem tudják bizonyítani, az az ő terhükre esik. Másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérték. Arra az esetre, ha a másodfokú bíróság ezen kérelmeknek nem ad helyt, kérték a kártérítési összeg leszállítását abban a vonatkozásban, hogy az ... tiszte megszűnése miatt az I. rendű felperest nem illeti meg kártérítés, másrészt amiatt, hogy egyik felperest sem illeti meg kártérítés 2005. április 4-ét, a ... frakcióba való belépésüket követően. Kérték a felperesek javára megítélt perköltség leszállítását, mivel a jogerős részítéletek alapján a felperesek számottevő, a kifejtett perbeli tevékenység ellenértékét messze meghaladó díjazásban részesültek, amely a kifejtett tevékenységgel nem arányos.

Az alperesek fellebbezésük indokolásában a Pp. rendelkezéseibe ütközőnek tartották, hogy az elsőfokú bíróság a felperesek szóbeli előadását, valamint az előkészítő iratot és annak mellékleteit tekintette bizonyítéknak. Hivatkoztak arra, hogy a felperesek szóbeli előadása és előkészítő iratai a Pp. rendelkezései szerint a

fél előadásának és nem bizonyítéknak minősülnek. A Pp. 163. § (2) bekezdése a fél előadását nem tekinti elegendőnek, mivel az alperesek a felperesekkel egyező előadást nem tettek, az általuk előadottakat következetesen kétségbe vonták, így a felperesek előadása bizonyítékként nem fogadható el. Ebből következően az elsőfokú bíróság nem tett eleget a másodfokú bíróság végzésének, így az ítélet megalapozatlan. A felperesek előadása nem az oksági összefüggést, hanem az összecszerűséget kísérelte meg igazolni olyan számításokkal, amelyek az Országgyűlés Hivatalának feltételezésein alapultak. Ilyen feltételezés az, hogy a felperesek a parlamenti ciklus végéig betöltötték volna tisztségeiket, holott a peranyagból kitűnik, hogy ez nem felel meg a valóságnak. A felperesek az okozati összefüggésre vonatkozóan még előadást sem tettek, nem hogy bizonyítás felvételére került volna sor. A bizonyítottság hiányát pedig a felperesek terhére kell értékelni. Az alperesek az oksági összefüggés hiányát megállapíthatónak tartották a felperesi előkészítő iratokból és előadásokból. Hivatkoztak arra, hogy az Országgyűlés 2004. szeptember 6-án döntött úgy, hogy az alperesek frakciótagságának megszűnéséről a bejelentést elfogadja. Ezt követően 3 hónapig a felperesek bizottsági tisztségében változás nem következett be 3,5 hónapig, 2004. december végéig, a felperesek saját előadása szerint az ekkor bekövetkezett változásokat, a parlamenti pártok újabb megállapodását számos egyéb körülmény indukálta. Az időbeli távolságból és a megállapodás módosításának indokaiból egyértelműen megállapítható, hogy a 2006. szeptember 6-i történések és a bizottsági helyek újraosztása közötti direkt okozati összefüggés nem áll fenn.

A felperesek előadták, hogy 2004. őszén a frakcióban további személyi változásokra, így összesen 9 képviselő távozására került sor 2006. októberében és novemberében. Ezt követően rövid időn belül újra tárgyalták a bizottsági helyeket. A parlamenti frakciókban más változások is bekövetkeztek. Ebből következően a bizottsági helyek újratárgyalását nem a felperesek frakcióból való távozása, hanem a 9 képviselő távozása és más okok indukálták. A felperesek frakcióból történő távozása és a bizottsági helyek újraosztása közötti okozati összefüggés nem állapítható meg, az viszont igen, hogy ezt és ebből eredően egyes bizottsági helyek elvesztését egy másik, jelen per tárgyát képező és jogerősen elbírált nem jogellenesnek minősített esemény váltotta ki, mégpedig ... és ... kizárása. A felperesek is úgy nyilatkoztak, hogy a függetlenné váló képviselők a parlamenti szokásjog szerint az ellenzéki képviselőkhez számítandók a bizottsági tagokat illetően. A kérdéses időszakban az ... ellenzéki pozícióban volt, így a felperesek frakcióból való távozása és függetlenné válása az ellenzékiként számítandó képviselők számát nem módosította, viszont a felperesek saját előadása szerint az ... frakciót megillető helyek számottevően csökkentek. A felpereseknek módjában lett volna betölteni továbbra is azokat a bizottsági helyeket, amelyeket korábban betöltöttek, ha ehhez a szükséges támogatást megkapták volna. 2004. decemberében a felperesek a kérdéses bizottsági tisztségek betöltéséhez a támogatást nem kapták meg, ebből következően a bizottsági tisztségek újbóli elnyerése a felperesek saját személyében rejlő okokból maradt el. Ez az alpereseknek pedig nem róható fel.

Alaptalannak tartották az I. rendű felperes javára megállapított, az ... alelnökségéért járó tiszteletdíj elmaradása jogcímén megállapított kártérítést. Az ... -nak

alapszabálya szerint a ...ot az országgyűlési képviselők testületileg alkotják, így valamennyi országgyűlési képviselő a ...tagja. Ebből következően az I. rendű felperes csoporttagsága nem szűnt meg a frakcióból való távozással. Az alapszabály 7. Cikke úgy rendelkezik, hogy a közgyűlés feladata az elnök, az alelnökök és az elnökség további tagjainak megválasztása, és a felperesi előadással ellentétben az alapszabály nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely szerint bármely tisztségviselőnek bármely frakcióból való távozása tisztségének megszűnését eredményezné. Az alapszabály rendelkezéseiből az állapítható meg, hogy a társadalmi szervezetekre vonatkozó általános szabályok alkalmazásának kivételével a tisztségviselő mandátuma egy esetben szűnik meg, ha a helyére a közgyűlés más tisztségviselőt választ. Ebből következően valótlan az I. rendű felperes előadása, miszerint az ...-ban betöltött ... mandátum megszűnt volna az ... frakcióból való távozással. Az alapszabály nem tartalmaz olyan rendelkezést, hogy az elnökség tagja csak parlamenti frakció tagja lehet, ahogy azt az I. rendű felperes előadta. Csatolták fellebbezésükhöz az alapszabályt. Hivatkoztak a már korábban bemutatott frakcióülés jegyzőkönyvére, ahol az ... frakció érvényesen és hatályosan az I. rendű felperes helyett ... képviselőt jelölte az ... tisztségére. Az alapszabály rendelkezéseiből következően a korábbi ... megbízás akkor szűnt meg, amikor a közgyűlés ...t alelnökké választotta. Ebből adódik a következtetés, hogy I. rendű felperes frakcióból való távozása és az ... tisztség megszűnése között oksági összefüggés nincs, az ... frakció ...t jelölő döntése alapján a közgyűlés határozatával van okozati összefüggésben, továbbá az I. rendű felperes ... tisztsége lemondás hiányában akkor szűnt meg, amikor a közgyűlés ...t alelnökké választotta. Az I. rendű felperes az oksági összefüggés hiányában elmaradt haszonra nem tarthat igényt. Semmilyen dokumentum nem támasztja alá azt a felperesi előadást, hogy csak frakciótag tölthette be az ... tisztséget. A felperesek is csak arra hivatkoztak, hogy a frakciót illeti meg a jelölés joga. Ebből következően valótlan az előadás, hogy az ... tisztség a frakcióból való távozással megszűnt volna, és elvileg nem lett volna akadálya annak sem, hogy az I. rendű felperes továbbra is betöltse az ... tisztséget. Az, hogy az ... frakció élt a lehetőséggel és más személyt jelölt, a közgyűlés pedig elfogadta a jelölést és megválasztotta az új ..., nem jogellenes, ezért ennek hiányában a kárigény fogalmilag kizárt.

Az alperesek kifogásolták, hogy az elsőfokú ítélet nem vette figyelembe, hogy a felperesek 2005. április 4-én beléptek a ... parlamenti frakciójába. Ebből következően a felperesek betölthettek volna bizottsági pozíciókat, tisztségeket, elnökségi tagságot. A felperesek által hivatkozott hátrányos helyzet a független a képviselői státusz a ... frakcióba való belépéssel megszűnt, tehát ettől az időponttól kezdődően a felpereseket nem illeti meg kártérítés. Utaltak arra is az alperesek, hogy a felperesek önként hagytak fel független képviselői mivoltukkal. Amennyiben a felperesek saját akarat elhatározásukból olyan helyzetbe hozták magukat, hogy de iure kizárt az ... frakciótagság alapján betöltött tisztségek betöltése, ettől kezdődően elmaradt haszonról, kárról sem lehet beszélni. Tehát a felpereseket 2005. április 4-től kártérítés nem illetheti meg.

A felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

Az alperesek fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése szerint csupán a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül. Ebben a körben eljárva megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás megállapításához szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, abból helyes jogi következtetés levonásával hozta meg érdemi döntését.

A Ptk. 84. § (1) bekezdésének e) pontja értelmében az, akit személyhez fűződő jogában megsértenek, kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint.

A Ptk. 355. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha pedig az nem lehetséges, vagy a károsult azt alapos okból nem kívánja, köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni. A (4) bekezdés alapján kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

Ezen rendelkezések alapján a felpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy az alperesek jogellenes magatartásával okozati összefüggésben kár érte őket.

Az alperesek alaptalanul hivatkoztak arra, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget a Fővárosi Ítéltábla végzésében foglaltaknak, illetve hogy jogszabálysértő módon a felperesek személyes előadását és előkészítő iratukat valamint annak mellékleteit tekintette bizonyítéknak. A bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdése értelmében a tényállást a felek előadásának és a bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el.

A felperesek az eljárás során becsatolták a 2002-ben megválasztott országgyűlés alakuló ülését megelőzően megtartott tárgyalásokon született megállapodást valamint annak 2004. decemberében elfogadott módosítását, a parlament honlapján a felperesek képviselőcsoportbeli, bizottsági tagságáról és tisztségeiről fellelhető kimutatásokat, az I. rendű felperes tekintetében az tisztsége betöltéséről szóló igazolást, az ... 2004. október 26-i frakcióüléséről készült jegyzőkönyvet, továbbá az ... 2004. évi vezetőségi üléseiről és közgyűléseiről készített tájékoztatót. A felperesek részletes előkészítő iratban nyilatkoztak az alperesi jogellenes magatartás és felmerült káruk közötti okozati összefüggés tárgyában. Ezt az I. rendű felperes személyes előadása során megerősítette, amelyhez a többi felperes is csatlakozott. Ezen tényelőadásokat az alperesek nem cáfolták az elsőfokú eljárásban.

A megismételt eljárásban beszerzett okirati bizonyítékok és a felperesek előadása alapján megállapítható volt, hogy 2004. decemberében a parlamenti pártok az ... frakciójában bekövetkezett személyi változások miatt újratárgyalták a bizottsági tisztségek elosztását, amelynek következtében mivel a felperesek illetve a II., VI-VII. rendű felperesi jogelőd frakciótagsága megszűnt, bizottsági tisztségeik is

megszűntek. Igazolást nyert az eljárás során, hogy a parlamenti tisztségek, bizottsági helyek betöltéséről a parlamenti pártok frakciói rendelkeznek.

Az elsőfokú eljárás során becsatolt iratokból kitűnően a parlamenti pártok képviselőcsoportjainak megállapodása szerint azi tisztségére és két vezetőségi tagjára a kormánypárti frakciók, míg a két ... tisztségre az ellenzéki frakciók tesznek javaslatot. Ezen megállapodás alapján az ... képviselőcsoportja jelölhette az egyik ..öt, amely tisztséget az I. rendű felperes töltötte be. Amikor az I. rendű felperes kizárásának jogellenes bejelentése megtörtént, a bejelentés következtében megszűnt a frakciótagsága, ebből adódóan mivel a delegálás joga az ...-et mint ellenzéki képviselőcsoportot illette meg, az I. rendű felperes nem láthatta el a továbbiakban az ... tisztét sem. Az alperesek részéről nem került bizonyításra más indok, amely a tisztség I. rendű felperes általi betöltésének megszűnéséhez vezetett.

Az alperesek által a fellebbezéshez csatolt okirat vonatkozásában megállapítható volt, hogy az a Pp. 235. § (1) bekezdése alapján nem volt figyelembe vehető, mivel a becsatolt ügyrendet 2006. június 8-i alakuló ülésén fogadta el aznak alapszabálya. Az alperesek pedig nem adtak elő olyan körülményt, amely alátámasztaná, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalát követően jutott az alperesek tudomására ezen irat létezése. Másrészt annak tartalma sem vonatkoztatható az I. rendű felperesre, ugyanis az okirat kelte 2006. júniusa, míg az I. rendű felperes alperesekkel szembeni kártérítési igényét 2006. májusáig terjesztette elő.

A IV. rendű alperes esetében nyilvánvaló módon nem maradhatott fenn ... tisztsége azt követően, hogy az alperesek a képviselőcsoportból történő kizárásáról tettek nyilatkozatot.

A parlamenti pártok módosított megállapodásából kitűnően a független képviselők csupán egy bizottsági tagságra voltak jogosultak. Ebből következően attól kezdve, hogy a felperesek - illetve II., VI-VII. rendű felperesek jogelődje - képviselői tevékenységüket függetlenként folytatták tovább, nem tölthettek be több bizottsági tisztséget, mindegyikük egy-egy bizottsági tisztsége ténylegesen megszűnt.

Amennyiben az alperesek jogsértő nyilatkozatának következtében a felpereseket nem távolítják el az ...-frakcióból, a betöltött bizottsági tagságuk illetve egyéb tisztségük alapján az országgyűlési képviselők tiszteletdíjáról, költségtérítéséről és kedvezményeiről szóló 1990. évi LVI. törvény 2. §-ában meghatározott jövedelemre tettek volna szert.

Mindezek alapján helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperesek bizonyították a perben a jogellenes, a felperesek frakcióból történt kizárásának valótlan állításáról szóló nyilatkozat és a bekövetkezett vagyoni károk közötti okozati összefüggést. Tekintettel arra, hogy a bizottsági helyek elosztására sor került, a felperesek ...-frakcióba való belépése nem eredményezhette újabb tisztségek megszerzését az újabb választásokig, így az alperesek ezen hivatkozása sem volt alapos.

A tisztségek fennmaradása esetén a felperesek a perben az Országgyűlés Hivatala igazolásával alátámasztott tiszteletdíjat érhatték volna el. Az alperesek a felperesek által ennek alapján igényelt kártérítés összegszerűségét nem is tették vitássá.

Az elsőfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének megfelelően, helyesen állapította meg a felperesek elsőfokú perköltségét, különös tekintettel a pertárgy értékére és a kifejtett ügyvédi tevékenységre.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése és a Pp. 254. § (3) bekezdése szerint helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét azzal, hogy a peres felek illetékfizetési kötelezettségét pontosította az Itv. 39. § (1) bekezdése, a 42. § (1) bekezdés a) pontja és a 74/A. § (1) bekezdése alapján.

A fellebbezési eljárásban felmerült költségről a másodfokú bíróság a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdésének megfelelően határozott.

A 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésére és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdésének d) pontjára figyelemmel az I. rendű alperest kötelezte a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt Itv. 46. § (1) bekezdése szerint meghatározott fellebbezési illeték megfizetésére.

A felperesi jogi képviselő munkadíjának megfizetésére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdésének valamint 4/A. § (1) bekezdésének megfelelően egyetemlegesen kötelezte az alpereseket.

Budapest, 2009. november 12.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. . Czifra Veronika s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő